

SON ÜÇ YILDA ADANA İLINE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

MEHMET KARAKUŞ

11 ARALIK 2015
Adana Sanayi Odası

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri-Özet

Türkiye'nin 2023 vizyonu ile üretim, ihracat odaklı büyüme stratejisi bakımından büyük önem taşıyan ve 19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2012/3305 sayılı Yatırım Teşvik Sistemi, Bölgesel, Büyük Ölçekli, Stratejik ve Genel Teşvik uygulamaları olmak üzere 4 ana bileşenden oluşmaktadır.

15.06.2015 tarih ve 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile yürürlüğe giren teşvik sistemi ile çok sayıda yeni düzenleme hayata geçirilmiş olup 2011 yılına ilişkin "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması" dikkate alınarak destek uygulamalarına dayanak oluşturan bölgesel harita, il grupları yerine il bazlı olacak şekilde tasnif edilerek her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir. Ayrıca son teşvik kararnamesi ile 4 bölgeli sistem 6 bölgeli bir sisteme dönüştürülmüş olup Adana 13 ilden oluşan 2.Bölge illeri arasında yer almıştır.

Söz konusu teşvik sisteminin Adana ili ilişkin son 3 yıllık (2013-2014-2015*) uygulama sonuçlarına bakıldığında, toplam 220 adet belgenin düzenlendiği bunlardan 205 adedinin yerli sermaye, 15 adedinin ise yabancı sermayeli olduğu görülmektedir. Son üç yılda Adana iline verilen yatırım teşvik belgelerinin sabit yatırım tutarları bakımından incelendiğinde 2013 yılında %98,9, 2014 yılında ise %97,8 olan yerli sermaye oranının 2015 yılı Ekim ayı sonunda ise %35.7'ye düştüğü görülmektedir.

Adana iline verilen teşviklerin ana sektörler ve belge sayısına göre dağılımına bakıldığında ise, son üç yılda en çok belgenin 103 belge ile imalat sanayine düzenlendiği bu sektörü 87 belge ile hizmetler sektörü ile 15 belge ile de enerji sektörünün takip ettiği görülmüştür. Düzenlenen belgelerin sabit yatırım tutarlarına göre dağılımına bakıldığında ise 2013 yılında 2.563 Milyon TL olan yatırımların 2014 yılında 648 milyon TL'na, 2015 yılı Ekim ayı sonunda ise tekrar artarak 1.666 Milyon TL'na ulaştığı görülmektedir. 2015 yılında yatırımların %77.9'u hizmetler, %12.6'sı ise imalat sanayi ve %8.5'i ise enerji yatırımlarına yönelik düzenlenmiştir.

Son üç yatırımlarından imalat sanayi özeline bakıldığında ise, 2013 yılında dokuma ve kimya sektörüne düzenlenen yatırımların sonraki yıllarda azalması nedeniyle, 2013 yılında 468 milyon TL tutarında olan imalat sanayi yatırımlarının, 2014 yılında 246 milyon TL'na, 2015 yılı Ekim sonunda ise 210 Milyon TL'na gerilediği görülmektedir. Son üç yılda en çok yatırımın 255 milyon TL ile Gıda ve İçecek sanayine yapıldığı bunu sırasıyla 191 milyon TL ile dokuma ve giyim sektörü, 144 milyon TL ile kimya ve 108 milyon TL ile lastik-plastik sektörü takip etmiştir.

Üç yıllık dönemde en çok ithal makine yatırımının sektörel dağılıma bakıldığında ise, 73,8 milyon TL ile ilk sırayı alan dokuma ve giyim sektöründen sonra 50 milyon TL ile kimya sektörü ve 49 milyon TL ile gıda ve içecek sanayine yatırım yapıldığı gözlemlenmiş olup detaylı tablolar ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Not: 2015 yılı yatırımları (Ocak-Ekim) dönemini kapsamaktadır.

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri

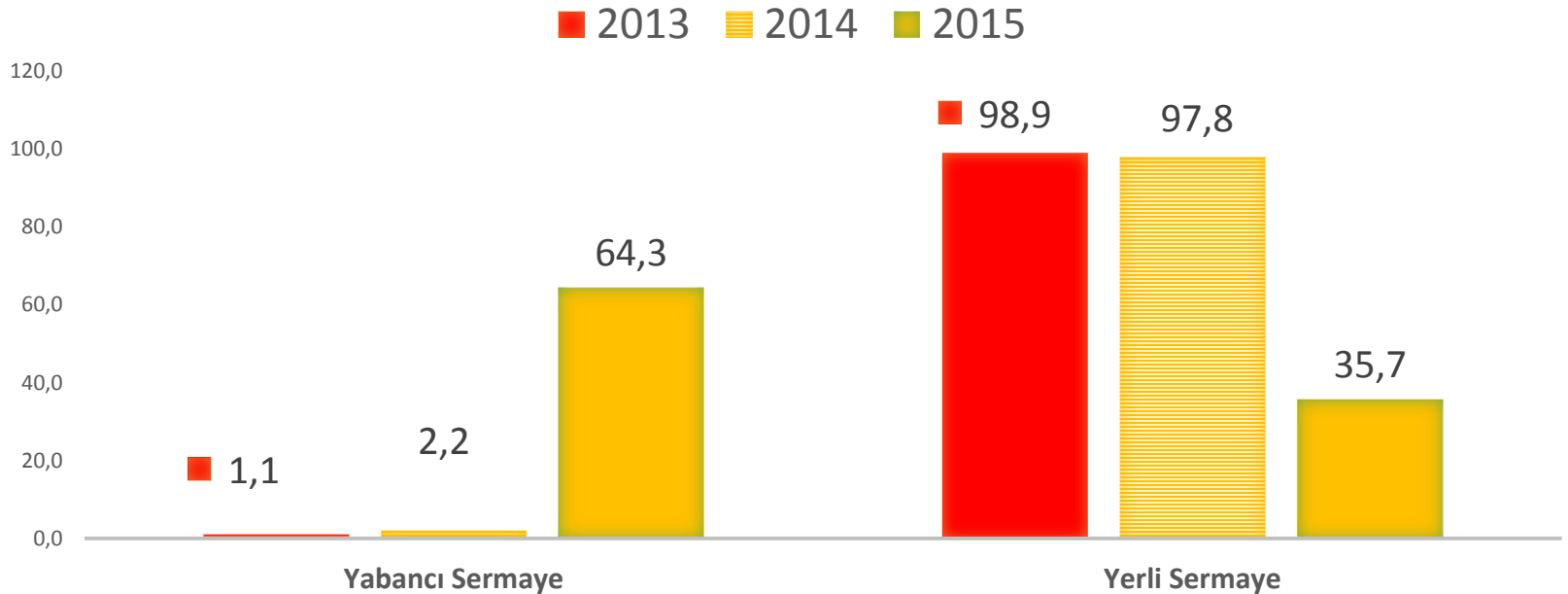
Sermaye Türü	Destek Sınıfı	Belge Adedi			Sabit Yatırım (Milyon TL)			İstihdam		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Yabancı Sermaye		6	3	6	27	14	1.071	79	59	29
	BÖLGESEL	3	2	3	18	10	1.058	64	53	15
	GENEL	3	1	3	9	4	14	15	6	14
Yerli Sermaye		70	65	70	2.533	635	595	3.125	2.104	2.094
	BÖLGESEL	32	30	36	381	511	342	1.671	1.667	1.823
	BÜYÜK ÖLÇEKLİ	1	0	0	235	0	0	150	0	0
	GENEL	36	35	34	1.826	123	253	1.259	437	271
	STR.YATIRIMLAR	1	0	0	90	0	0	45	0	0
Genel Toplam		76	68	76	2.560	649	1.666	3.204	2.163	2.123

Not (*) : 2015 yılı verileri Ocak-Ekim dönemini kapsamaktadır.

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgelerinin Sermaye Türü ve Sabit Yatırım Tutarları (TL)

Satır Etiketleri	2013	2014	2015	Genel Toplam
Yabancı Sermaye	27.184.420	13.945.000	1.071.273.200	1.112.402.620
Yerli Sermaye	2.536.386.345	634.577.558	594.728.841	3.765.692.744
Genel Toplam	2.563.570.765	648.522.558	1.666.002.041	4.878.095.364

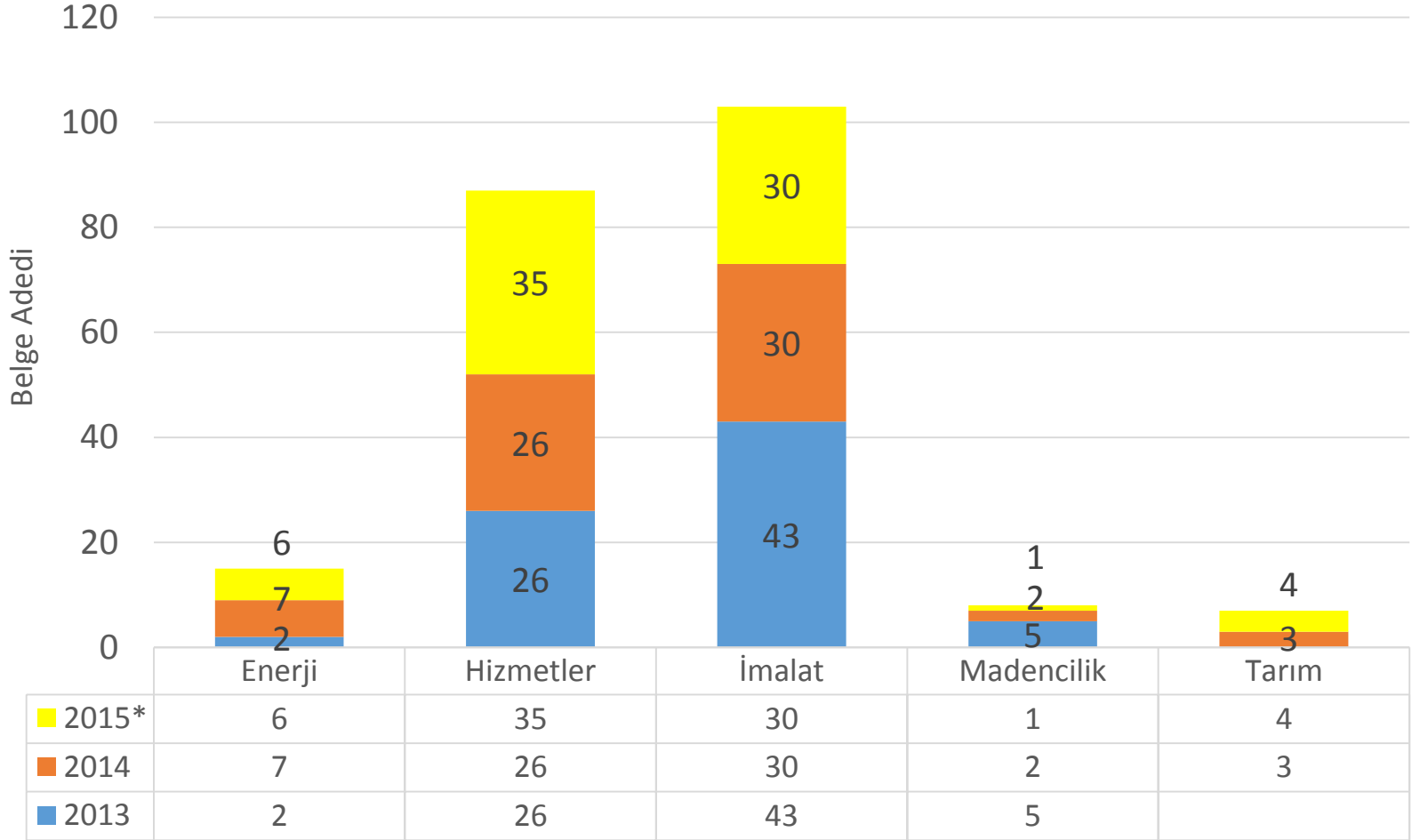
YATIRIM TUTARLARININ SERMAYE CİNSİNE GÖRE % DAĞILIMI

Not (*) : 2015 yılı verileri Ocak-Ekim dönemini kapsamaktadır.

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri Ana Sektörlere Göre Dağılımı (Adet)

Ana Sektörlere Göre Düzenlenen Teşvik Belge Sayıları

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

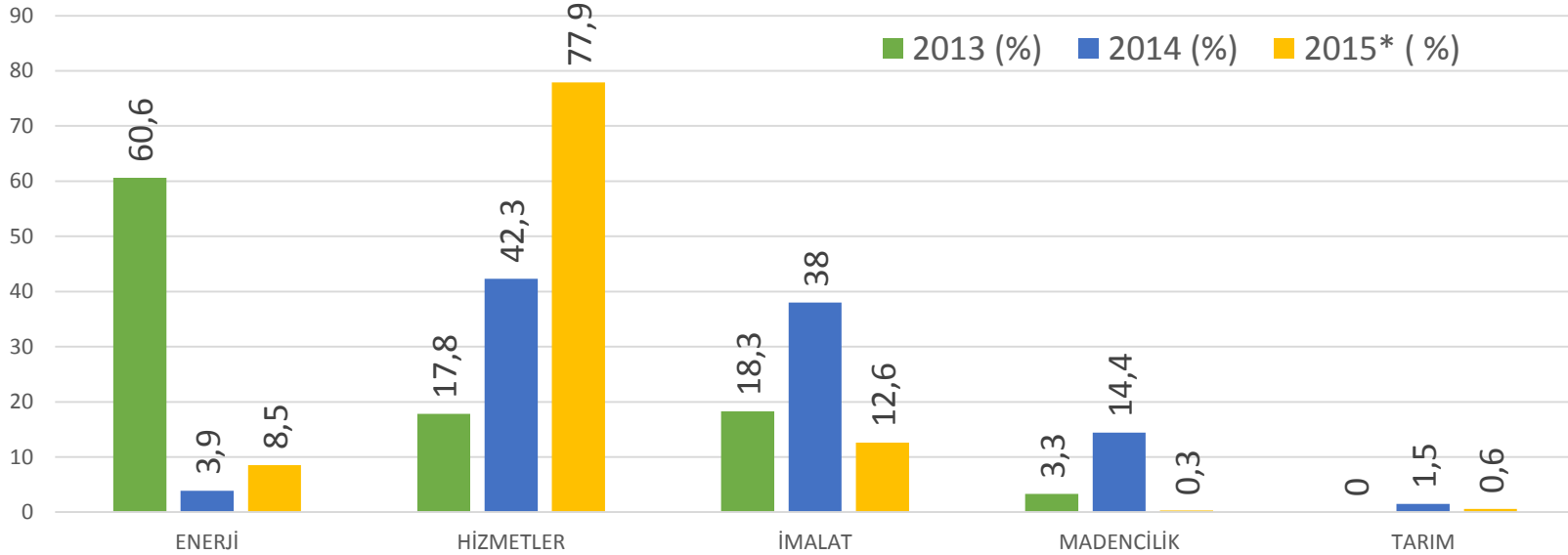
Not (*) : 2015 yılı verileri Ocak-Ekim dönemini kapsamaktadır.

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri

Yatırımların **Sabit Yatırım Tutarlarına Göre** Sektörel Dağılım (TL)

Sektör	2013	2014	2015*	Genel Toplam
ENERJİ	1.554.790.000	25.345.666	142.053.154	1.722.188.820
HİZMETLER	455.500.772	274.005.340	1.297.750.878	2.027.256.990
İMALAT	468.345.993	246.139.785	210.659.009	925.144.787
MADENCİLİK	84.934.000	93.613.767	5.380.000	183.927.767
TARIM	-	9.418.000	10.159.000	19.577.000
Genel Toplam	2.563.570.765	648.522.558	1.666.002.041	4.878.095.364

Sektörel Paylar (%)

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri

İmalat Sanayi Yatırımlarının Sabit Yatırım Tutarlarına Göre Alt Sektörel Dağılımı (TL)

	2013	2014	2015*	2015*	Genel Toplam
İMALAT	468.345.993	246.139.785	210.659.009	Pay (%)	925.144.787
Gıda ve İçki	44.825.179	120.787.375	89.505.756	42,5	255.118.310
Elektrikli Makinalar	7.850.000		22.018.192	10,5	29.868.192
Kağıt	8.304.000	5.556.000	16.450.000	7,8	30.310.000
Demir Dışı Metaller		3.034.386	16.207.706	7,7	19.242.092
Madeni Eşya	13.933.101	29.909.148	15.908.485	7,6	59.750.734
Orman Ürünleri	9.889.755		15.000.000	7,1	24.889.755
Dokuma ve Giyim	142.342.687	37.333.197	11.636.607	5,5	191.312.491
Lastik-Plastik	79.959.190	20.509.569	7.100.000	3,4	107.568.759
Kimya	134.990.000	3.782.000	5.925.000	2,8	144.697.000
Makina İmalat	1.666.000	23.847.285	5.200.654	2,5	30.713.939
Cam			2.406.609	1,1	2.406.609
Seramik			2.000.000	0,9	2.000.000
Pişmiş Kil ve Çim.Ger.	8.155.000		1.300.000	0,6	9.455.000
Demir Çelik		1.380.825		0,0	1.380.825
Diğerleri	5.664.781			0,0	5.664.781
Mesl.Bil.Ölç.Opt.Do.	8.480.340			0,0	8.480.340
Taşıt Araçları	2.285.960			0,0	2.285.960
İmalat Sanayi Toplam	468.345.993	246.139.785	210.659.009	100	925.144.787

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri

Yatırımların İthal Makine Tutarlarına Göre Sektörel Dağılımı (TL)

Satır Etiketleri	2013	2014	2015*	Genel Toplam
ENERJİ	592.679.117	5.857.981	35.079.570	633.616.668
HİZMETLER	44.858.617	17.124.502	123.209.255	185.192.374
İMALAT	162.047.513	60.153.369	35.640.495	257.841.377
MADENCİLİK	1.686.782	4.901.175	1.287.540	7.875.497
TARIM		661.724	0	661.724
Genel Toplam	801.272.029	88.698.751	195.216.860	1.085.187.640

Satır Etiketleri	2013	2014	2015*
ENERJİ	74,0	6,6	18,0
HİZMETLER	5,6	19,3	63,1
İMALAT	20,2	67,8	18,3
MADENCİLİK	0,2	5,5	0,7
TARIM	0,0	0,7	0,0
Genel Toplam	100	100	100

Yatırımların İthal Makine Tutarlarına Göre Sektörel Pay (%)

Satır Etiketleri	2013	2014	2015*	Genel Toplam
İMALAT	162.047.513	60.153.369	35.640.495	257.841.377
Gıda ve İçki	12.961.081	28.215.080	8.806.356	49.982.517
Orman Ürünleri	1.551.030		5.139.536	6.690.566
Kağıt	2.866.000	2.347.887	4.785.009	9.998.896
Dokuma ve Giyim	57.052.892	12.709.430	4.042.875	73.805.197
Elektrikli Makinalar	2.092.105		3.662.783	5.754.888
Madeni Eşya	2.291.450	6.831.610	2.707.579	11.830.639
Demir Dışı Metaller		355.000	2.576.143	2.931.143
Lastik-Plastik	25.849.628	1.609.234	1.214.160	28.673.022
Makina İmalat	941.243	6.810.801	1.117.434	8.869.478
Cam			852.273	852.273
Seramik			609.821	609.821
Kimya	49.436.695	659.600	126.526	50.222.821
Pişmiş Kil ve Çim.Ger.	665.000			665.000
Demir Çelik		614.727		614.727
Diğerleri	1.756.000			1.756.000
Mesl.Bil.Ölç.Opt.Do.	3.896.300			3.896.300
Taşıt Araçları	688.089			688.089

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Not (*) : 2015 yılı verileri Ocak-Ekim dönemini kapsamaktadır.

Son Üç Yılda Adana İline Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri

Yatırım Teşvik Belgelerinin Yatırım Cinsine Göre Dağılımı

Satır Etiketleri	2013	2014	2015*	Genel Toplam
Enerji	2	7	6	15
Komple Yeni Yatırım	1	7	6	14
Modernizasyon	1			1
Hizmetler	26	26	35	87
Komple Yeni Yatırım	23	22	27	72
Tevsi-Modernizasyon	3	4	8	15
İmalat	43	30	30	103
Komple Yeni Yatırım	18	12	10	40
Tevsi-Modernizasyon- Ürün Çeşitlendirme-Nakil	25	18	20	63
Madencilik	5	2	1	8
Komple Yeni Yatırım	4	1	1	6
Tevsi-Modernizasyon	1	1		2
Tarım		3	4	7
Tevsi-Entegrasyon		2	1	3
Komple Yeni Yatırım		1	3	4
Genel Toplam	76	68	76	220

Yatırım Teşvik Belgelerinin Sayısına Göre Dağılımı

Satır Etiketleri	2013	2014	2015*	Genel Toplam
ENERJİ	2	7	6	15
HİZMETLER	26	26	35	87
Altyapı - Belediye Hizmetleri	4	1	8	13
Diğerleri	1	2	2	5
Eğitim	10	5	16	31
Sağlık		4	4	8
Ticaret - Depolama	6	4	4	14
Turizm	4	9	1	14
Ulaştırma	1	1		2
İMALAT	43	30	30	103
Cam			1	1
Demir Çelik		1		1
Demir Dışı Metaller		1	3	4
Diğerleri	1			1
Dokuma ve Giyim	10	3	1	14
Elektrikli Makinalar	1		1	2
Gıda ve İçki	9	6	7	22
Kağıt	1	2	2	5
Kimya	2	2	2	6
Lastik-Plastik	10	5	3	18
Madeni Eşya	2	4	5	11
Makina İmalat	1	6	2	9
Mesl.Bil.Ölç.Opt.Do.	1			1
Orman Ürünleri	3		1	4
Pişmiş Kil ve Çim.Ger.	1		1	2
Seramik			1	1
Taşıt Araçları	1			1
MADENCİLİK- İstihraç ve İşleme	5	2	1	8
TARIM		3	4	7
Bitkisel Üretim		2	3	5
Hayvancılık		1	1	2
Genel Toplam	76	68	76	220

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Not (*) : 2015 yılı verileri Ocak-Ekim dönemini kapsamaktadır.